

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak: Helyben és postán kálde: Egy évre 10 frt - kr. 1/2, évre 2 frt 60 kr. Fél évre 5, - Egy év után 10, -

Hirdetési díj: Ötásbás postaiért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint mások több ismételt hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

színház. színház. színház.

A szekrény rejtelméi.

Midőn Deák Ferenc és Andrassy Gyula gróf Magyarország legközelebbi aranykorának kezdetén kiállottak a sikra, s ezekbe ragadták a hatalompálcát: ki hitte volna, hogy szerencsétlen politikájukkal tönkreteszik Magyarországot?

Hiszen Deák Ferenc az 1848-ik évi törvények által létrehozott nagyszteri átalakulást tetteg elfogadta, mert mint miniszter az ország kormányába lépett.

Hiszen akkor, mikor a Bach-Schmerling uralom kigyóje meg meg nem tört, a Lustkandl-féle elmélet ellen harcba szállott Magyarország függetlensége mellett.

Hiszen őt „az ország bölcsé”-nek szótkák nevezték. Andrassy Gyula grófról pedig már a nagy Széchenyi, még a negyvenes években, a tiszaszabályozási munkálatok első tolyama alatt kimondta, hogy ebből nagy ember lesz!

Hiszen ő az ország függetlenségéért harcolt nemzeti kormány kezéből elfogadta a megbízást, hogy a kormány, politikája szerint képviseli Franciaországban Magyarországot!

Hiszen szereplően hazafiságát vértel peccseltte meg, miszerint mint túlzó honfi képleg felmagasztaltatott...

Ki gonbolt volna tehát arra, hogy ők vannak hivatva: oly nyomorba süllyeszteni az országot, mint az jelenleg van? De vajon ők magok nem gondoltak-e erre?

Vajon sas szemekkel nem láttak-e be a jövő titkaiba? Nem-e csak szemfényvesztés részük a rendkívüli loyaltás, mit felfelé és lefelé mutatnak?

Vajon nem túlláttak-e ők egy nemzeti szemmel, midőn megteremték a közösiyes rendszert, melylyel Magyarország függetlenségét feladták, a nemzet véreiret megmetesztették, hogy - vére folyván - a nemzet ez iszony látára végre összeszedje meg meglevő erejét?

Nem azért kellett-e idegen uralom nyakvasához kötni a nemzet testét, hogy ez óriás erejét megfeszítvén, lerázní igyekezze a jármot, mely alatt nyögni kényserítették?

Vajon nem azért kellett-e a nemzet dicsőségét fenntartott honvédségtől megvonni az elismerést, hogy az ily nemzetáruló megtagadás felláztatva a honfiak keblét, annál erősebb kegyeletet keltsen és ápoljon a nemzet fia keblében?

Nem azért kellett-e komédiaszerűleg lejátszani a szerepet, melynek soraiiban a végző mindenütt ez volt: „Kossuth Lajos tönkretette az országot”, hogy a Kossuth iránti tisztelet és szeretet e reakció által még inkább élesztetvén - az ő szelleme annál nagyobb hódításokat tegyen?...

Vajon nem azért kellett-e megtagadni az önálló magyar hadsereg létrejöttét, hogy így a közös hadsereg sorai-

ban szellemét és nyelvét veszélyeztetve látó magyar annál féltékenyebb legyen nemzetiségére s ébredjen fel valahára, mint a Maria Terézia és II-ik József elpuhító rendszere nyomásai után öntudatra vergődött?

Nem azért turrtek-e el és ápolitattak-e a pénzügyi szédelgések, hogy a nemzet anyagilag és erkölcsileg az alsó-súlyedés alsó lépcsőire tereltetvén, ott vegye észre, hogy a halál kapujánál áll, s rohanjon onnan kétségbeesetten jobb irány felé?

Vajon a családi vasuti politika, a rendi alkotmány kegyelése s fenntartása, nem azért alkalmaztatott-e következetesen, hogy a nemzet az igazság, s az egyenlőség szentélyét annál inkább imádja, megutálva a rut ünérdek - s osztály-politikát?

Nem azért kellett-e a megosztosodott jobboldali politikát a politikai s társadalmi élet minden viszonyában, pénzszel és ígéretekkel, sokszor a választások alkalmakor visszavert vagy összetört véres fejekkel is ijesztve - fenntartani, hogy az annál inkább közutalát tárgyává válván, a nemzeti lelkesedés az önállósági s függetlenségi irányba riaszsa vissza a haza fiait.

Vajon nem azért készítettette-e elő az óriás bürokrata sereg hadjárata, hogy a nemzet az ingyenélők tábora pusztításától megrémülvén, annál inkább visszahátsútsa ama tisztí rendszert, melyhez az erény, a polgári jellem és hazafiai megbizhatóság feltételeit csatolja?

Nem azért kedvezményeztettek-e a hadfelszerelési, vasuti s más nagyobb munkáknál az idegenek a honfiak hátrányára és mellözésével, hogy a hazafii viszhatás bent az ország polgárai közt a munka-kezdvet és a verseny-szellemet annál inkább fölébressze?

Vajon nem azért mellözött-e a folyvást az önálló nemzeti bank felléltitása, hogy a nemzet a nyomor által annál inkább kapacitáltassék annak belátására, hogy nemzeti bank nélkül az anyagi és szellemi élet forrásai bedugulnak; s annál erősebben hangoztassa követeléseit, hogy ezeket többé megtagadni ne lehessen?

Nem azért tétetett-e tönkre az ipar, gyárpar, kereskedés és a gazdaság - idegen érdekek ápolása által, hogy a nemzetben a visszahatás a védegyleti szellemet annál jobban felébressze, mely még képes lesz megmenteni kincseinket a feldolgozásra s kényeret adni az éhezők százába?

Vajon nem azért kell-e legujabban is a már elviselhetlen adókat fölemelni, hogy annak terhe alatt leroskadván, a nemzetben a visszahatás a védegyleti szellemet annál jobban felébressze, mely még képes lesz megmenteni kincseinket a feldolgozásra s kényeret adni az éhezők százába?

Nem azért kell-e Deák Ferencnek a beteg ember szerepét játszani, hogy megphasadt szívét mutathassa fel, így szólván: „én loyaltásból a legnagyobb erőszíztést is megpróbáltam, uram király, - de látod, e nemzet nem bírja, s birodalmad is meginghat általa, ha a

hurt tovább fessitjük; tehát szüntessük meg a közösiyeket!” Vajon Andrassy Gyula gróf nem azért állott-e a külügyek élére, hogy a diplomáciával megismertetvén e szerencsétlen nemzet rabigáját, felköltsé íranta a nemzetek rokonszenvét, s ujjal mutatva - a közsajnalkozás és európai közvélemény sulyát tartván kezében - ő felsége előtt az ország elviselhetlen helyzetére, hogy aztán ez jobbra változzék?!

Deák Ferenc és Andrassy Gyula gróf a haza bölcséi: tehát bizonyosan nagyobbaknak kell lenniök egy-egy fejlel a haza gyarló fiaínál; ők kimagasodnak Kossuth Lajos a nagyszámúított felett, ki nem ismeri ugy az ország állapotát, mint ők!

Ők bizonyosan tuljárnak a lajthántuli szomszédok eszén! Ők tudják, mit csinálnak! Ők talleyrandi észjárásuk, s jánusi arcunk dualisztikus előnyeinel fogva az osztrák birodalmi lovag és a töröl metressz hazaí szerepét tudják játszani egyszerre.

De nagyszerű tervöknek öntudatában biztosan haladnak a cél felé, melynek elérésére készek áldozni életüket és vérüket! És e cél - nemde? - Magyarország jóléte és dicsősége?

Ők bizonyára romokon akarnak építeni. Ők meghajtják a zászlót a földnek poráig, hogy azt a visszalóditással nyert fokozatos erővel annál magasabbra emelhesék!

Ők sypshusi munkára kárhoztatják magokat, hogy egyszer aztán a heugertett sziklák alatt felmutassák az általok feltalált kincsbányákat, melyekből aranyforrások eseregdednek a nemzet számára...

Ők mosolygó arczokat vágnak az idegenek előtt, midőn a haza érdeke forog kockán; - de jeremiádi siralmakkal van tele lelkök, melyben a honszerlem aknái szikráznak, hogy egykor a nemzeti lelkesedés fáklyáit megnyújt-hassák...

Oh ők el nem árulnák honmentő tervöket a világrt, hogy ez majdan csodálva álljon meg nagyságuk előtt, midőn terveik mellett leleplezzenek a monumentális művet, mit létrehoztak: a szabad, a boldog Magyarország!

Árpád honakotása. István király szervezése. Nagy Lajos s Mátyás király hatalma, a Bocskay, Bethlen a Rákóczyak hadjáratai, az önvédelmi nagy harcz dicsősége... mind semmi ahöz képest, a mit ők létrehozának.

Mert hiszen ő velök örömjongva kiáltardja a nemzet a „mindent megnyerünk” jelentőségteles ígékelt!... Csak egyetlen lap lesz beírva arany betűkkel a magyar nemzet történetében, - és ez a közösiyes időszakot dicsőíti, melyből - mint a Khaósból a világ - született a nagy, a szabad, a boldog Magyarország!

Ott lesztek: a vértanuk árnyai mind; A szent lobogókra kiszállva! Hős szellemetek lesz ott a vezér, Mely győzni tanít, vagy halni hazánkért. S boldog lesz a hon s ugy teljeslend A mit magas égült imánk kért. „Es éltek örökre, ti hősök!”

Im sirotkon meguött a bokor; Denem tövises koszorúnak a sarja Mit visszaad a sír. A búské babér az. Mely homlokotok betakarja. Por lett a boszú, hamuvá a keserv. A borostyán kelt ki e porbul, S csak honszerlem istenszava szól Az égő csipkebokorbull! ... „Nem vagytok halva, ti hősök!”

Halljátok-e a riadó? Paripák Patkóitól rendli a róna. A dob pörög, „Eljen a hon!” vegyül át Az ágyudőreibe, a nap riadóba. Uj, új világ támadt körülünk: Lángelketek oltva szívebe. Szent véretek átörökölve, dicsón Kél ifjú Hunnia népe. ... „Nem vagytok halva, ti hősök!”

Még gyermekek ök. - Játék csak a harc. S már játszva is ök koszorúkat aratnak. - Hisz győznie kell a honi seregek Emlékszenitei román Aradnak! Nem verve; de meghódítva az „ellen”: Kardját lebecsátva kőszönti A porbabukott s felemelt lobogót: - Ugy fognak győzni, miként ti! ... „Nem vagytok halva, ti hősök!”

Majd, ha beköszönt a sötét zivatar - Es hangzik a szó: „előre! halálba!”

Oh akkor lesz - és nem is lesz más - nemzeti hadsereg; lesz nemzeti bank; az ipar, kereskedés, gazdaságat virágzásra jutnak.

Akkor Magyarország lesz egy nagy politikai egyetem; ide zárandokolnak az idegen nemzetek fia, tanulmányozni a közös ügyeket, melyeknek minden telepóra ábrákkal lesz megörökítve, - tanulmányozni, hogy miképp fejlődnek a történelem sötét pontjaiból az emberiség legszebb virágai!...

Akkor kultur állam lesz Magyarország; ide fognak seregelni a népek ezrei, tanulni izlést, miveltiséget és tudományt a bölcsék nyomdokain!...

Nem beszél többé németül, francziául vagy angolul a mivel világ; Deák nyelvét utánozza magyar szavakkal a tudomány, a finom társadalom és az ádáz harcz minden embere!...

Tomplui el tehát rut rágalom nyelve, mely a bölcs államférfiak tetteit könnyelmien fitnyálat!

Tünj el bizalmatlanság fecsegő szajkója, mely mindig egyet kiáltasz csalhat betanítva e szavakra: timeo danaos et dona ferentes!...

Ide, ide azokkal a hervadhatlan báberkoszorúkkal: tegytek fel a „mindent megnyerünk” világhírű szöveget nagy felfedezőink fejére!...

Ime, ott áll már előttünk az érdem megkoszorúza: boruljunk le előttök, beismervén törpéségünket, mely nem engedte, hogy betekintünk a titkok titkaiba, a szentek szentébe, a szekrény rejtelméibe, melybe a nagy tervek arany hálózatát rejtgette a ledicsőbb államférfiúi ész, mely a honszerlem géniuszának melegétől nyert táplálékot, mig elszülte csodagyermekét, melynek szabadság s jólét név adatott a keresztességben!... a közös ügyek főpapjai által...

Takarékossági szempontból a közlekedési ügyer 4 segédfogalmazót, Ghyczy 30-át bocsát el egy évi végkielégítés mellett.

Gr. Zichy osztrák-magyar követ közelebb a szultán által fogadtatott, s kérdést intézett hozzá, vajon gr. Széchenyi Ödön hajlandó volna-e Konstantinápolyban túzóltói kart szervezni a budapesti mintájára?

A király tegnap csakugyan megérkezett Bécsbe, a trónörökös pedig Gödöllőn időzik.

Deák Ferenc tegnapelőtt ül névnapját, s ez alkalomból sokan tisztelegtek nála a városiigeti nyaralóban.

Kikindán a szerb templomban is megünnepelték királyunk nevenapját.

A Balla Wesselényi bünperében Hegyesi Márton ügyvéd végső védbeszéde.

Eimondatott 1874. okt. 1-én. Tekintetes úr, törvényszék! Mielőtt ezen országos érdekeltséget keltett s éveken át élénk figyelemmel kísért bonyadalmas ügyben a reám váró nehez, s talán

Megdörögtek a fegyverek, s ama férfiú, Bathányi Lajos gróf Magyarország első kormányelnöke megszűnt élni. De az ördögi hatalom nemcsak a fővárosban végezte átkos üzemleit. Aradon is ott volt. S épen e napon mutatta fel vérszomjas lelkét.

Tizenhárom magyar hőst gyilkoltak meg ekkor Aradon. E hősök mindegyike legárossabb kincsünk volt.

Kiss Ernő (49 éves), Schweidl József (53 éves, 5 gyermek atya), Dessewffy Arisztid (47 éves) és Lázár Vilmos (39 éves, 3 gyermek atya) kegyelemből nem akasztattak fel, hanem - agyonlővették.

Igy fizettek akkor a lágoló hazaszeretért! Kilencz hős számára pedig kilencz akasztófát állított fel az akkori hatalom.

Pölitenberg Ernő (bécsi születésű, 35 éves, 3 gyermek atya) húzotott fel először a bitóra. Török Ignác (54 éves) volt a második, kit a hóhér kivégezt.

Láhnér György (53 éves, egy gyermek atya) követé aztán bajnoktársait. Kneziés Károly (41 éves, két gyermek atya) jött aztán sorba.

Majd Nagy Sándor József (45 éves), a debreczeni csata hőse lépett a bitó alá e szavakkal: „hódie míni, cras tibi”, (ma nekem, holnap neked).

Gr. Leiningen - Westerburg Károly (30 éves) egyedül volt, a ki honvédtábornoki egyenruhában állott a hóhér elé, hogy az kiöltse ifjú életét.

Aulich Lajos (57 éves) a hadi törvényvénszék minden kérdésére azt felelte: „Királyom parancsából esküdtem hüségét a magyar alkotmányra s eskümet halálomig meg kell tartanom.”

Damjanich János (45 éves) büszkén lépett a hóhér elé, figyelemztetvén ezt, hogy „szaklát ne borzolja össze.” Utószó szavai ezek voltak: „Különös, hogy nekem, a ki mindíg első valék a harczban, most egyszer utósonak kelle lennem.”

Utójjára Vécsey Károly (42 éves) akasztatott fel. Elképzehetni, mily borzasztó lehetett ennek halála!

E férfiak emlékre szentel ma ünnepet a haza, melyért véreket kiontották.

A nemzeti kegyelet emlékkövet állított a vesztőhelyre, s ez ma lepleztetett le ünnepélyesen.

Ott vannak most együtt a meg élő bajnoktársak. Meglátogaták a helyet, a hol „elhullának legjobbjaink.”

Hazánk szabadságának vértanúi! Tekintsetek reánk szellemvilágotokból, s küldjétek el reánk a hazaszeretet és a lelkesedés égi tüzeit, hogy poraitok felett boldog legyen a szabadságra hivatott nemzet!

Honszerető lelketeket küldjétek el hozzánk! Küldjétek szent lelket! Álmos.

Itási jelentés!

lelettel tudatom a n. é. közösiy-tánczántást

ó hó 7-én

on t. szülök kisgyermeküket hajtkják, ugyszinté a t. táncz-állam oktatást venni szándék-áll előbb nálam magokat be-

hirdetmény.

ipar- és kereskedelmi bankról közhírré tetetik, miszerint az alábbi záloglevelekre feloldóban lejárt összegek után arany, ezüstneműk s érméket alapszabályai 80-dik §-a értelmében nyilvános elárverésre az évi október hó 13-dik napján kituzetvén, arra az árverés intézet helyiségebe meg-

és kereskedelmi bank zálogátosa.

kornokul.

kedésbe egy 14-15 óráig tartó szünettel, érte- adóhivatalában.

548 4-4

